

Ciekawa wycieczka ostrowskich turystów

Wybrali się za Odrę

Brama Brandenburska, największy w Niemczech cmentarz żydowski i zespół pałacowo-parkowy Sanssouci to niektóre ciekawe miejsca, jakie znalazły się na trasie wycieczki grupy ostrowskich miłośników historii i turystyki. Przez trzy dni poznawano atrakcyjne zakątki Berlina i okolic niemieckiej stolicy.

Organizatorami wycieczki były Stowarzyszenie „Przyjaciele Ostrowskiej Synagogi”, Oddział Ostrowski Polskiego Towarzystwa Historycznego oraz Ostrowsko-Krotoszyński Oddział Wielkopolskiej Izby Lekarskiej. Celem eskapady było pokazanie nie tak odległych, ale mało znanych zabytków.

Dwa miasta nad Odrą

Po wyjeździe z Ostrowa trasa wiodła przez Głogów i Zieloną Górę do Słubic. Tam zarezerwowano dwa noclegi. Było to korzystne ze względu na ich cenę. Grupa została zakwaterowana w hotelu „Juventa” należącym do Collegium Polonicum Uniwersytetu Viadrina we Frankfurcie nad Odrą-Słubicach.

– Polecam to miasteczko akademickie. Zarówno ceny noclegów, jak i obiadokolacji są bardzo przystępne – mówi Krystian Niełacny, jeden z organizatorów wyjazdu. Ciekawostkami godnymi zobaczenia w Słubicach są: Stadion Olimpijski oraz miejsce, gdzie znajdował się cmentarz żydowski, na którym – podobnie jak to miało miejsce w Ostrowie – wybudowano pamiątkowe lapidarium. Podczas pobytu w nadgranicznym mieście można było też

wziąć udział w trzydniowym festynie odbywającym się na obu nabrzeżach Odry i złożyć wizytę w położonym po drugiej stronie granicy Frankfurcie.

Rezydencje pruskich królów

Następnego dnia wycieczka dotarła do Poczdamu, w którym zwiedzono pałac i ogrody Sanssouci będące ulubionym miejscem odpoczynku pruskich królów. – *Ciekawostką pałacowej galerii obrazów jest współczesna trawestacja portretu króla Fryderyka II Wielkiego autorstwa Andy’ego Warhola* – mówi Jarosław Biernaczyk.

W Poczdamie zwiedzono także Starówkę z wyróżniającą się Bramą Brandenburską (odpowiedniczką słynnej berlińskiej imienniczki) oraz prospekt handlowy pośród urokliwych kamieniczek. W drodze powrotnej z Poczdamu zatrzymano się jeszcze w miejscowości Königs Wusterhausen, gdzie znajduje się ulubiony pałac myśliwski króla pruskiego Fryderyka Wilhelma I.

– *Trafiliśmy na bardzo fachowo przygotowanych przewodników, którzy oprowadzili nas po pałacu ze szczególnym uwzględnieniem galerii obrazów, która jest historią rodu Hohenzollernów. Zwrócono uwagę na związki poszczególnych władców z Polską. Uczestnicy wycieczki podkreślali, że rzadko kiedy – nawet podczas lekcji szkolnej – można się dowiedzieć tylu interesujących faktów i anegdot z historii. Wszystkim możemy ten pałac położony niedaleko Berlina polecić jako ciekawy obiekt historyczny. Warto zaznaczyć, iż bilety wstępu do niego są też, jak na niemieckie ceny, stosunkowo niedrogie (4 euro).*

Uczestnicy wycieczki przed zespołem pałacowo-parkowym Sanssouci

Na grobach ostrowskich Żydów

Trzeciego i ostatniego dnia wycieczki uczestnicy wybrali się do Berlina. Na trasie zwiedzania znalazły się m.in.: słynna aleja Unter den Linden, Wyspa Muzeów, Katedra, Muzeum Żydowskie, Nowa Synagoga i Brama Brandenburska. Dzień ten jednak rozpoczęto od odwiedzenia cmentarza żydowskiego w dzielnicy Weissensee. Zatrzymano się przy grobach Żydów związanych z Ostrowem.

– *Podczas wycieczki towarzyszyła nam znana w Ostrowie Bettina Lande Tergeist, potomkini budowniczego naszej synagogi, inicjatorka założenia Stowarzyszenia „Przyjaciele Ostrowskiej Synagogi”. W tym czasie odbywała ona staż na Uniwersytecie Viadrina we Frankfurcie i Słubicach. Mieszkała na tym samym osiedlu studenckim, na którym i my nocowaliśmy. Na cmentarzu Weissensee w Berlinie pokazała nam grób swoich przodków, w tym także budowniczego ostrowskiej synagogi Moritza Lande. Z kolei grób pochodzącego z Ostrowa pisarza i dziennikarza Leo Hirscha pokazała uczestnikom wycieczki oczekująca na nas na cmentarzu dr Kerstin Schoor z Uniwersytetu Berlińskiego – opowiada Jarosław Biernaczyk. Nekropolia w dzielnicy Weissensee jest największym w Niemczech i jednym z największych w Europie cmentarzy żydowskich, mającym 40 hektarów powierzchni, ciekawą roślinność i architekturę nagrobkową. Cmentarz ten ma charakter muzeum i jest bardzo zadbane. Cmentarz był budowany przez braci Moritza i Emila Lande. Ich dziełem jest także dom przedgrzebowy na cmentarzu.*

Jarmużki dla mężczyzn

Następnie uczestnicy wycieczki udali się na położoną w centrum Berlina Wyspę Muzeów. Wstęp do nich to koszt około 10 euro. Cmentarz żydowski, mimo że ma charakter muzeum, można zwiedzać za darmo. Wymaga się jedynie, aby mężczyźni mieli zgodnie z żydowskim zwyczajem nakrycie głowy. Jeśli ktoś go nie ma, może na miejscu wypożyczyć jarmużkę. Większość z ostrowian była o tym uprzedzona, więc zabrała ze sobą nakrycia głowy.

W Nowej Synagodze część uczestników wycieczki zwiedziła ciekawą ekspozycję poświęconą niemieckim Żydom. Odwiedzono także dobrze zaopatrzoną księgarnię, gdzie można było nabyć m.in. przewodniki po berlińskich cmentarzach żydowskich.

Dla każdego coś miłego

Uczestnicy wrócili do Ostrowa pełni wrażeń. W krótkim czasie odwiedzili wiele miejsc historycznych, niektóre związane także z Ostrowem. Co ważne, mieli wolną rękę w doborze zwiedzanych muzeów. Każdy uczestnik otrzymał przed wyjazdem komplet materiałów informacyjnych, więc mógł już wcześniej wszystko sobie zaplanować.

– *Jeśli ktoś już był w danym miejscu, nie musiał tam iść po raz drugi czy trzeci. W tym czasie szedł zwiedzać coś innego. Był to wyjazd typowo turystyczny i poznawczy. Zrealizowano wszystko to, co było w planie, poszerzone o własne propozycje uczestników – podkreśla Krystian Niełacny.*

Największe wrażenie na uczestnikach zrobiło Pergamon Museum i zamek w Königs Wusterhausen. Zwłaszcza to drugie, mało znane miejsce, wyjątkowo spodobało się wszystkim ze względu na wspaniałe zbiory i bardzo sympatyczną i życzliwą obsługę. Jest położone w połowie drogi między Berlinem a Frankfurt, zaledwie 3 kilometry od autostrady, więc idealnie nadaje się na wypad z Polski.

Kolejna wycieczka

Organizatorzy wyjazdu mają ambitne plany. Za miesiąc chcą pojechać do miejsc pamięci związanych z ostrowskim 60. Pułkiem Piechoty i jego pierwszymi walkami we wrześniu 1939 r. Natomiast na początku października odbędzie się wyjazd do Łodzi. Uczestnicy odwiedzą tam cmentarz żydowski i obóz w Radogoszczy. Wcześniej zorganizowano wycieczki m.in. do Sieradza i Namysłowa.

– *Wszędzie, gdzie jedziemy, zawsze szukamy związków z Ostrowem. Ludzie mało znają nasze tereny, a jest tyle pięknych miejsc w pobliżu – dodaje Krystian Niełacny.*

RENATA WEISS